

אולפנת אמית"ת אורגיה - בית חינוך

הידיעון השבועי

פרשת וירא

עם סבי / זלדה

כְּאַבְרָהָם אָבִינוּ
שְׁבַלִּילָה סֵפֶר מְזֻלוֹת,
שְׁקָרָא אֶל בּוֹרְאוֹ
מִתּוֹךְ הַכְּבֶשֶׂן,
שְׁאֵת בְּנוֹ עֶקֶד –
הִיָּה סָבִי.
אוֹתָהּ אָמוּנָה שְׁלֵמָה
בְּתוֹךְ הַשְּׁלֵהֶבֶת,
וְאוֹתוֹ מִבֶּט טְלוּל
וְזָקֵן רֶדֶד-גְּלִים.
בְּחוּץ יָרֵד הַשֶּׁלֶג,
בְּחוּץ שְׁאֵגוּ:
אֵין דִּין וְאֵין דִּין.
וּבְחֻדְרוֹ הַסְּדוּק, הַמְּנַפֵּץ
שָׁרוּ כְּרוּבִים
עַל יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעֲלָה.

אמם כמו הצאצאים של זלדה אסבה,
אם כי ניצתים מידי פעם אצאצאים
אצולאם אמנוי יסן, שאפיין מאוד את
הסביב והסבתות שלי. זכורה לי פעם
שבה הסברתי אסבתי ל"א אינה רציון
אל הנחמת ה' אצולאם והיא הניפה
ידיה כלפי שמיא ונסקה ל... אויר
שמאל. התחושה שלי אז הייתה
מבוכה. אולי ייחסתי זאת להתנהגות
של מאמינים נבצרים מדעת, שלא
לומר "פרימיטיביים".

והיום... במציאות המאוד ספקנית,
צניות וביקורתית שאנחנו אדלים
למטה (ובהרבה מקומות אם
מחנכים אליה), אני מוצאת עצמי
כמהה לאמונה נקיה, שורשית, חצובה
מאותו מקום בלב שאי אפשר
להקשות עליו קושיות ולא ניתן
לסתור אותו או להפך אותו באמירות
מתחכמות.

בדיוק כמו זו של אברהם אבינו,
הצוקה, הנצקד והמזבח.

...שהשמחה במעונו

😊 מזל טוב למורה מיכל לנדאו להולדת הבן

😊 מזל טוב למורה גילה נחמני לאירוסי בנה

פרשת השבוע < הרב נעם הכהן

פרשה – הפטרה – חודש ארגון!

אחת מהתקנות הקדומות היא קריאת ההפטרה. חכמים (לפי אחת מהשערות מדובר בעזרא הסופר ויש דעות נוספות שאולי קודם ואולי מעט אחרי אך ברור שזוהי תקנה קדומה), תקנו לנו לקרוא בכל שבת פרק בנביא המותאם לנושא אחד מהפרשה. סביר להניח שמדובר בנושא מרכזי להבנת מתקני ההפטרה.

פרשנים שונים בחנו את התאמת נושא ההפטרה לנושאי הפרשה ובימינו אף התפתחה ספרות נכבדה סביב נושא זה.

לכאורה הקשר בין ההפטרה השבת הזו לבין הפרשה הוא די ברור. בהפטרה מסופר על אלישע הנביא שבתוך כדי מסעותיו מגיעה לביתה של אשה נכבדת – "השונומית". האשה עושה חסד גדול עם אלישע באירוח נדיב. הנביא מבקש להיטיב עמה:

"ויאמר לו אָמֵר נָא אֵלֶיךָ הִנֵּה חֲרַדְתָּ אֵלַינִי אֵת כָּל הַחֲרָדָה הַזֹּאת מִה לַעֲשׂוֹת לְךָ הֲיִישׁ לְדַבֵּר לְךָ אֶל הַמֶּלֶךְ אוֹ אֶל שַׂר הַצָּבָא וְתֹאמֶר בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יֹשֶׁבֶת. וַיֹּאמֶר וּמָה לַעֲשׂוֹת לָהּ וַיֹּאמֶר גִּיחֲזִי אֲבָל בֶּן אִין לָהּ וַאִישָׁה זָקֹן.

ויאמר קרא לה ויקרא לה ותעמד בפתח. ויאמר למועד הזה כעת חיה את חבבת בן ותאמר אל אדני איש האלהים אל תכזב בשפחתך. ותהר האשה ותלד בן למועד הזה כעת חיה אשר דבר אליה אלישע"

אין ספק שהדמיון בין אירוע זה לבין סיפור בשורת לידת יצחק לאברהם ולשרה אחרי האירוח הגדול של מלאכי ה' בביתם וסיפור לידת יצחק אבינו הוא ברור וחד.

אך מעניין שההפטרה מתחילה מסיפור אחר:

"ואשה אחת מנשי בני הנביאים צעקה אל אלישע לאמר עבדך אישי מת ואתה ידעת כי עבדך היה ירא את ה' והנשה בא לקחת את שני ילדי לו לעבדים. ויאמר אליה אלישע מה אעשה לך הגידי לי מה יש לך בבית ותאמר אין לשפחתך כל בבית כי אם אסוף שמן.

ויאמר לך שאלו לך פלים מן החוץ מאת כל שכנך ושכניך פלים רקים אל תמעיטי. ובאת וסגרת הדלת בעדך ובעד בניך ויצקת על כל הפלים האלה והמלא תסיעי. ותלך מאתו ותסגר הדלת בעדה ובעד בנייה הם מגשים אליה והיא מיצקת ומיצקת. ויהי כמלאת הפלים ותאמר אל בנה הגישה אלי עוד כלי ויאמר אליה אין עוד כלי ויעמד השמן.

ותבא ותגד לאיש האלהים ויאמר לך מכרי את השמן ושלמי את נשיך ואת בניך תחיי בנותר".

אל אשה מגיעה אשה אלמנה – אשת נביא הזועקת על עונייה ועל מצוקתה הגדולה. שני ילדיה עומדים להימסר כעבדים לנושה (עובדי קבלו?!!) כחלק מהשבת חוב שהיא לא מסוגלת לעמוד בו.

האם יש איזושהי זיקה בין סיפור זה לבין סיפור פרשתנו?

נדמה לי שניתן למצוא לפחות שני סיפורים המופיעים בפרשתנו שתואמים את הלך דברי הנביא המופיעים לעיל:

1. אברהם ותפילתו בעד אנשי סדום.
 2. סיפור הגר ותפילתה על יד הבאר אחרי סילוקה מבית אברהם ושרה.
- בשני הסיפורים הללו ישנה זעקת עשוקים וניסיון לתיקון.

הבה נתבונן בשני הסיפורים:

1. סיפור אברהם וסדום.

אברהם אבינו מתבשר, יחד עם בשורת הבן, על הפיכת סדום והחרבתה. ופה יש חידוש. בפעם הראשונה בתנ"ך, וכנראה בעולם כולו, עומד בן אנוש כנגד האין סוף ב"ה, ארון העולם, ומוחה כנגד רוע הגזירה. לא ייפלא שהמדרשים השונים ובזוהר הקדוש עורכים את ההשוואה בין אברהם לבין נח בנקודה זו. אברהם תובע צדק מאלוקי הצדק. "חללה לך מעשת כדבר הזה להמית צדיק עם רשע והיה כצדיק כרשע חללה לך השפט כל הארץ לא יעשה משפט".

בבסיס הטענה ישנה בקשה עבור החפים מפשע. אך אנו יודעים שבעומק אברהם מבקש להציל את סדום על אף ידיעתו שהיא עיר כולה רעים וחטאים לה' וכמו שהנצי"ב מוואלוז'ין מתעכב על כך בהקדמתו לפירוש ספר בראשית, שעבור כך שאברהם מתפלל על הרשעים נקרא הוא בתואר גבוה מעל גבוה – ישר.

2. סיפור הגר ובריחתה משרה

כאן נדמה לי שהדמיון הוא ביותר תוקף, בין הפטרתנו לבין פרשתנו. כשם שבפרשה ישנן שתי נשים אחת חיה בכבוד ובנחת, בעלת מעמד אך בצער עמוק שלא זכתה לפרי בטן, והשנייה עם ילדים אך במצוקה קיומית מעמדית כך בהפטרה.

בפרשה אנו עדים לפרשייה קשה – הגירוש הסופי של הגר מבית אברהם ושרה:

"ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם יצחק: וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אודת בנו..."

וישכם אברהם בבקר ויקח לחם וחסמת מים ויתן אל הגר שם על שכמה ואת הילד וישלחה ותלך ותתע במדבר באר שבע: ויכלו המים מן החמת ותשלך את הילד תחת אחד השיחים: ותלך ותשב לה מנגד הרחק כמטחוי קשת פי אמרה אל ארצה במות הילד ותשב מנגד ותשא את קלה ותבך: וישמע אלהים את קול הנער ויקרא מלאך אלהים אל הגר מן השמים ויאמר לה מה לך הגר אל תיראי כי שמע אלהים אל קול הנער באשר הוא שם קומי שאי את הנער והחזיקי את ידך בו כי לגוי גדול אשימנו ויפקח אלהים את עיניה ותרא באר מים ותלך ותמלא את החמת מים ותשק את הנער".

כיון שקערה היריעה במסגרת זו לא נערוך את ההשוואות בתוך הפסוקים אך הדמיון זועק בין ברמה הפילולוגית ובין ברמה התוכנית.

השנה ה-17 של הידיעון

עורכת: חגית לוי

אינני נכנס להצדקת המעשה. אך זעקת דל וכואב עולה היא אל האלוקים. "והאלוקים יבקש את הנרדף" – אפילו הנרדף אינו הצדיק לימדונו חז"ל.

מעניין שבהפטרה בשני המקרים מיוחס לנביא כח של החיאה.

הוא מחייה את בן השונמית. הוא מתפלל על עצם הופעת כח חיים. אך לא פחות מכך – הוא מחייה את האלמנה ואת בניה. מחייה אנשים חיים-מתים.

כאן וגם כאן עומדת אשה בבכייה ובמרירות ליבה וזועקת. "שוועת עניים אתה תשמע, צעקת הדל תקשיב ותושיע".

השבת מתחיל חודש ארגון של בני עקיבא – הנוער החביב. בני עקיבא חרטה על גדלו של חודש זה את הנושא: "יוצרים חברה צודקת".

יבורכו המחליטים על כך. אכן הנושא הוא בנשמת אפה של התורה, ביסוד עומק תיקון העולם וגאולתו.

בתפילה שכחברה נדע להקשיב לזעקת כואבים ונדכאים. שנדע להחיות מתים.

שבת שלום.

נעם.

מתבואים בלוח השנה

פתרון החידה מהשבוע שעבר:

הרב מאיר שפירא מלובלין, ראש ישיבת "חכמי לובלין" ומייסד הדף היומי ש-ד' בחשוון הוא יום פטירתו.

והשבוע:

בתאריך עברי זה פורסם מטעם ממשלת הוד מלכותו תצהיר בעל משפטים ספורים- שתקוות גדולות נשא בחובו. ההצהרה נמסרה מטעם לורד מכובד לידי לורד עשיר מבני עמנו ועניינה- הקמת בית לאומי ליהודים, בארץ ישראל- ארצנו. איך מכונה ההצהרה, מי מסר אותה ולידי מי ובאיזה תאריך?

אמרה לשבת

והפעם בענייני שלום ומחלוקת:

רבי אליעזר הקפרי אומר, אהב את השלום ושנא את המחלוקת. גדול השלום, שאפילו בשעה שישראל עובדים עבודה זרה, ויש שלום ביניהם, אומר הקדוש ברוך הוא אין רצוני לנגוע בהם (=לרעה).

השבוע באולפנה

יום מוקד לבנות שכבה י'

המסגרת רפורמת "ישראל צולה כיתה" הוחלט על הרחבת מימדי המחויבות האיטית. את עד אתה בתחומי ההתנדבות השונים עסקו רק בכיתה י', הרפורמה מציעה תכנית תלת שנתית (י-יה) של עשייה ותרומה לקהילה כשלהו תנאי הכרחי לקבלת תעודת בגרות.

בנות שכבה י' הן הכיתה הראשונה ליישום הרפורמה בכלל התחומים, ובאופן ספציפי בנושא המעורבות החברתית. לפי כק נצרך עבורן יום מוקד שיש הפניה תחומי התנדבות שונים ומאוננים שיאפשר להן להכיר ולבחור תחום לעשייה התנדבותית. את החשיפה ערכו בפניהן - בניצוחה של אה מנצור-בנות משכבה י"ה שהציגו את תחומי הפעילות שהם הן עסקו.

לפני יום המוקד נערכו בכיתות שעות חינוך בנושאי נתינה ועשייה. בהזדמנות זו אנו מודות לאווה על פועלה בתחום ומקדמות בהרכבה את ממשלת מקומה, יפעת דויד. בהצלחה לכל העוסקים בעשייה הברוכה!

יום פטירת רחל אמנו וציון רצח רבין -

שני הימים הללו שנצרכים באתו תאריך מצאו את ביטויים בשעות החינוך או בלימוד בחברותם בכיתות הציוני המחנכות ו/או המדריכות. הצניין רצח רבין - השיעורים עסקו בניהול מחלוקות באופן שתיינה לפי שמים, באלימות והדרך למנוע אותה ובקיום אחווה למרות הדעות השונות.

סביב יום פטירת רחל אמנו נערכו שיעורים הנוגעים לדמותה של רחל ותכונותיה המיוחדות שביאה אותה להיות האם שמכה על בניה.

צרכי כיתה בראשית החורף-

כיתה י"ב 3 והמחנכת נצה הכהן ארגנו צרכי כיתה מהנה ומאכז.

כיתה י' 2 יחד עם המחנכת רעות ארכו צרכי כיתה בדירתה של תמר המדריכה. היה כיף!

פצילות איבוס כיתתית- 4'6-
 כיתה 6' 2 עם המחנכת סיאל קודיש, יצאה ליוט איבוס וכיף במיוחד. הפנות השאירו את הסלולאים מאחור, יצאו בתחבורה ציבורית למיטרה וסט הוצערה להן פצילות צי"י חברותיהן לכיתה. משט פנו להכנת ארוחת צהריים במית אחת התלמידות, ולאחר מכן חזרו הבייתה ציובות אק מרוצות ו... מאכזות ☺

המלצה אחת בשבוע

ההמלצה השבועית מכיוון תמר עמנואל המדריכה המקסימה. "אני מעבירה הלאה המלצה שקיבלתי בעצמי והתחלתי ליישם: לכתוב בסוף כל יום עשרה דברים טובים שקרו לי במהלך אותו יום. עם הזמן גיליתי שהפעולה הזו מביאה אותי לחפש רק את הדברים הטובים שעוברים עלי במשך הימים..."

סיבה טובה לאופטימיות וראיה חיובית של החיים!

... ואם מסובך לכן לכתוב עשרה- קבלו פירגון: תתחילו עם חמישה. בהצלחה!

שווה קריאה

כוחו של עידוד

להקה של צפרדעים טיילו להם ביער, ולפתע נפלו שני צפרדעים לתוך בור עמוק מאוד. כל שאר הצפרדעים התגודדו יחד סביב הבור. כשהם ראו עד כמה הבור עמוק והם צעקו לצפרדעים שנפלו: חברה, אין לכם שום סיכוי שתצאו מכאן בחיים... אתם נחשבים כבר למתים... חבל לכם בכלל להתאמץ!

לצפרדעים שנפלו לא היה שום חשק לוותר על חייהם בכזאת קלות. שני הצפרדעים התעלמו מהצעקות והסימנים של חבריהם מלמעלה וניסו לקפוץ החוצה בכל כוחם, בשעה שהצפרדעים שמחוץ לבור ממשיכים לצעוק להם ולסמן להם בכל מיני דרכים עם הידיים שאין להם כל סיכוי... בחיים לא תצאו מכאן...

אחד הצפרדעים מהבור שמע בעצתם של הצפרדעים ואז אט אט אפסו כוחותיו, הוא פשוט נכנע ומת בקרקעית הבור.

הצפרדע השני, לא ויתר, הוא ניסה והמשיך בכל כוחו בשעה שהצפרדעים מסמנים לו בתנועות וצועקים מפתח הבור, חבל על המאמץ... אין לך שום סיכוי בעולם... הפסק את המאמץ והסבל שלך, ופשוט תמות.

בכל זאת הצפרדע המשיך לנסות, הוא קפץ אפילו חזק יותר.

ובסופו של דבר, הוא נתן ניתור כזה חזק והצליח לצאת החוצה מהבור. כשהוא יצא החוצה, שאלו אותו חבריו הצפרדעים: איך עשית את זה? הבור היה ממש עמוק!

בשפת הסימנים הסביר להם הצפרדע הזה כי הוא חירש. הוא לא שמע מה אומרים לו, ובטעות פירש את קריאותיהם הנרגשות כמילות עידוד...

זמני כניסת ויציאת השבת

<u>יציאת השבת</u>	<u>כניסת השבת</u>	<u>העיר</u>
17:22	16:09	ירושלים
17:24	16:24	תל אביב
17:25	16:28	באר שבע

” והערב נא ה' אלוקינו את דברי תורתך בפינו ובפיות
עמך בית ישראל, ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך
בית ישראל כולנו יודעי שמך לומדי תורתך לשמה”.

שבת שלום!

בברכה, נעה הכהן
ראש האולפנה.